

Christina Sagersten | Finding Family

www.sagersten.se

www.findingfamily.nu

christina@sagersten.nu

+46 72 141 00 77

Hitta okänd familj med MyHeritageDNA

Har du ett eller flera hål i ditt släktträd? Kanske pappa eller farfar är okänd? Då kan ett DNA-test vara lösningen för att hitta svaret på gåtan: Vem är/var han?

För en del räcker det att bara ta ett test så finns namnet där. För den som letat efter pappa i 50 år är det så klart en glädjens dag. Men ibland finns där nära släktingar som vi kanske inte hade väntat oss att se som väcker andra känslor.

Nära släktingar vi inte hade en aning om att de existerade. Plötsligt behöver vi förhålla oss till ett tidigare okänt syskon, en ny pappa eller ett syskonbarn vi inte visste fanns.

Var beredd på att det kan komma överraskningar när du testar dig. Även om du själv inte får några överraskningar så kan ditt test bli en överraskning för någon annan. Vill du inte veta så finns det bara en sak att göra – INGENTING! Ta inget test! För när väl testet är taget och vetskapen finns där så finns det inget sätt att göra det ogjort.

Tre olika typer av familj

Vi har tre olika typer av familj vi behöver förhålla oss till. Vår juridiska, den sociala och den biologiska.

En del av min juridiska familj består av pappa Lennart och farfar Gunnar och farmor Sylvia. De är också en del av min sociala familj. Pappa Lennart är min biologiska pappa, men han var adopterad, så Gunnar & Sylvia är inte en del av min biologiska familj.

Jag har växt upp med min syster Linda och min bror Tomas. Tomas är min biologiska helbror, medan Linda har växt upp som fosterbarn i vår familj. Hon är alltså inte en biologisk familjemedlem, inte heller ingår hon i min juridiska familj. Men hon kommer alltid vara en del av min sociala familj.

Christina Sagersten | Finding Family

www.sagersten.se

www.findingfamily.nu

christina@sagersten.nu

+46 72 141 00 77

När jag tar ett DNA-test så kan jag bara förvänta mig att hitta släktingar jag är släkt med via min biologiska familj. De andra är precis lika viktiga, men med ett DNA-test fångar jag bara släktingar jag delar DNA med.

Biologi

Det DNA MyHeritage tittar på kallas för autosomalt DNA. Det finns i cellkärnan, i dina kromosomer. Du har 23 kromosompar, 1 könskromosompar och 22 autosomala kromosompar. Du har ärvt en kromosom i varje par från mamma och en från pappa.

Hälften av ditt DNA kommer alltså från mamma och hälften från pappa. Detsamma gäller för dina föräldrar, de har ärvt hälften av sitt DNA från sina föräldrar. Det innebär att du har ca 25% DNA gemensamt med respektive far- och morförälder.

För varje generation bakåt du går så halveras alltså DNAt. Det gör att om vi går 5 generationer bakåt så delar du i snitt 3% med dina anor i den generationen. Men i snitt 3% innebär att du i teorin skulle kunna dela 6% DNA med en ana och 0% med en annan. Det kommer alltså finnas anor du inte delar DNA med om du går tillräckligt långt tillbaka.

Du har DNA kvar från alla dina anor 6 generationer bakåt i tiden, men i den 7e generationen finns det anor du inte delar DNA med. Det är fortfarande dina anor, du skulle inte finnas utan dem, men de har inte bidragit något till ditt DNA.

Dina matcher du har i matchlistan är alltså personer som du någon gång i historien delar en ana med som ni båda har DNA kvar ifrån, på samma ställe på era respektive kromosomer. Tricket är att komma på vilken ana som är den gemensamma.

Man brukar prata om att du har ett genealogiskt släktträd (de släktingar du kan forska fram via kyrkböcker) och ett genetiskt släktträd. Det genetiska släktträdet innehåller enbart personer du har ärvt DNA ifrån. Det är inte lika enkelt att skapa ett genetiskt släktträd som ett genealogiskt, men vem vet vad framtiden har att erbjuda ☺

Christina Sagersten | Finding Family

www.sagersten.se

www.findingfamily.nu

christina@sagersten.nu

+46 72 141 00 77

Identifiera okänd familj

"för att hitta det okända behöver vi sortera ut det kända"

När vi får vårt DNA-resultat kanske vi får en lista med 8.000 namn. Det kan vara väldigt överväldigande att försöka så en överblick över hur man är släkt med matcherna. Särskilt om man letar en okänd nära släkting som t.ex. en pappa. Då behöver vi börja med att sortera ut de matcher vi vet hur vi är släkt med, så att vi kan fokusera på dem som är kvar, som bär på ledtrådar som kan lösa våra släktgåtor.

Viktigaste verktyget

Det finns ett verktyg som är viktigare än de andra och det är ditt släkträd. Om du lägger upp ditt släkträd hos MyHeritage så kommer du få hjälp att hitta kopplingar till dina matcher. Innebär det här att du inte kan ta ett DNA-test om du inte har släktforskat eller är adopterad eller inte vet vem t.ex. pappa är? Absolut inte! Du kan självklart ta ett test ändå. Men ju mer du vet och ju mer du kan berätta för MyHeritage och dina matcher, desto mer hjälp kommer du att få.

Theory of Family Relativity

Har du lagt in ett släkträd och kopplat ditt DNA-test till det så kommer MyHeritage hjälpa dig att skapa hypoteser hur du är släkt med dina matcher genom att jämföra era släkträd och ge förslag på gemensamma anor. Observera att det är hypoteser och att det inte behöver vara den vägen som det DNA ni delar kommit. Men du får en ledtråd som du kan leta vidare utifrån.

Gemensamma matcher

Du kan se vilka matcher både du och din match har. Dessutom får du se det uppskattade släktskapet din match och era gemensamma matcher. Perfekt sätt att hitta barn, kusiner eller andra nära släktingar till din match som hjälper dig identifiera vilken gren i din matches träd ni hör ihop på.

Christina Sagersten | Finding Family

www.sagersten.se

www.findingfamily.nu

christina@sagersten.nu

+46 72 141 00 77

Triangulering

Triangulering är ett verktyg som hjälper dig se om du delar DNA på samma kromosom i ett par med två matcher. Om du gör det så vet du att ni alla är släkt via samma ana någon gång i tiden.

Hitta pappa!

Har du en okänd pappa så finns det ett steg du kan ta som kommer hjälpa dig och det är att testa mamma. Går inte det så testa så många nära släktingar på mammas sida som möjligt.

Det hjälper dig nämligen att sortera matcher på mammas eller pappas sida. Har du testat mamma så vet du att de som inte finns på mammas matchlista måste du vara släkt med på pappas.

Sen får du ha med i beräkningen att mamma och pappa kan vara släkt med varandra, men du måste börja någonstans, så utgå från att de inte är släkt som startläge.

Nu när du vet vilka matcher du är släkt med på pappas sida är det dags att börja pussla ihop hur de är släkt med varandra.

"när du inte kan testa den du vill, testa de du kan"

Du kan använda samma princip även om det är morfar du letar. Kan du inte testa mormor/mamma så testa pappa. Då vet du vilka matcher som är på mammas sida. Därefter funderar du på vilka släktingar du kan testa på mammas/mormors sida. Finns det halvsyskon, kusiner, syslingar som kan hjälpa dig att sortera?

Tänk på att du alltid delar DNA med en sysling/tremänning men att redan på brylling/fyrmänningsnivån så kommer 1 av 10 inte synas på din matchlista, så testa så nära släktskap som möjligt. Tänk också på att testa så nära frågeställningen som möjligt så du har så mycket DNA som möjligt kvar från den okända anan.